

Vinařský věstník

2

2018

Obsah:

Z domova	2
Zahraněční obchod s vínem České republiky v roce 2017	9
Potraviny na pranýři (falšované víno - únor)	14
Ze zahraničí	15

FOTO: JIŘÍ HLOUŠEK

Z domova

Informace pro žadatele opatření „Restrukturalizace a přeměna vinic“ ve vztahu k ne/realizaci opatření do 30. 4. 2018

Vážení žadatelé, níže uvedené informace jsou určeny těm z vás, kteří v rámci platnosti aktuálního plánu podpor (2014–2018) podali žádost o poskytnutí podpory na opatření „Restrukturalizace a přeměna vinic“, přičemž do současné doby nebylo z vaší strany k dané žádosti podáno Oznámení o realizaci opatření.

Opatření má být realizováno a oznámení doručeno Fondu v souladu s § 2 odst. 5 nařízení vlády č. 142/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů nejpozději do 30. dubna čtvrtého kalendářního roku následujícího po kalendářním v roce, ve kterém byla žádost podána. Zároveň má být oznámení v souladu s § 2 odst. 12 téhož nařízení doručeno Fondu nejpozději do 30. 4. 2018.

Níže uvádíme situace (společně s následným postupem), které mohou ve vztahu k ne/realizaci opatření nastat.

- 1) Žadatel stihne vše (klučení i výsadbu) realizovat do 30. 4. 2018
→ do 30. 4. 2018 registrovat (v LPIS a Registru vinic) nově vysazené vinice a do 30. 4. 2018 podat oznámení o realizaci opatření (standardní postup stejný jako dosud).
- 2) Žadatel nebude do 30. 4. 2018 realizovat výsadbu (ani jedné vinice)
→ není nutné stahovat žádost, řízení o žádosti bude po 30. 4. 2018 zastaveno ze strany Fondu.
- 3) Žadatel nestihne do 30. 4. 2018 realizovat část žádosti, ale část ano:
 - a) Žadatel některou/některé z vinic do 30. 4. 2018 nevyklučí (a tudíž ani do 30. 4. 2018 nestihne vysadit novou vinici/vinice o ploše odpovídající klučené vinici/vinicím)
→ u vinic, které klučeny nebudou (a žadatel zvažuje jejich využití pro restrukturalizaci v budoucnu), neprovádět žádné úkony/operace spojené s klúčením (aby mohla být vinice případně použita v rámci žádosti nového programového období s nárokem na

zvýšenou sazbu kompenzující ztrátu příjmů za dobu, než začne plodit nová vinice); podat žádost o změnu žádosti a ponížit adekvátně (z pohledu výměr) nově vysazované vinice/DPB, jinak by se žadatel vystavil riziku udělení sankce za nerealizaci opatření dle čl. 54 odst. 4 nařízení č. 2016/1149.

b) Žadatel do 30. 4. 2018 vyklučí a stihne u některých vinic/DPB vysadit (nebo již výsadbu provést) a u zbývajících DPB výsadbu do 30. 4. 2018 nestihne

→ ze stávající žádosti stáhnout ony DPB, na kterých výsadbu do 30.4.2018 nerealizuje (a neuvede je tedy ani v oznámení o realizaci), jinak by se žadatel vystavil riziku udělení sankce za nerealizaci opatření dle čl. 54 odst. 4 nařízení č. 2016/1149. POOV vzniká z vyklučení vinic a nevyužitá v rámci stávající žádosti, bude možné využít v žádosti nového programového období, ale bez nároku na zvýšenou sazbu kompenzující ztrátu příjmů.

Obecně platí, že pokud žadatel do 30. 4. 2018 neprovede klúčení/výsadbu, nesmí /neměl by/ zahájit operace spojené s klúčením nebo výsadbou nové vinice (včetně předvýsadbových opatření) před kontrolou realizovanou ze strany SZIFu v rámci nové žádosti podané v době platnosti Programu podpor 2019–2023. Povolení pro opětovnou výsadbu, která vzniknou na základě klúčení vinice (s realizovanou kontrolou před klúčením ze strany Fondu) v rámci žádosti aktuálního Programu podpor (2014–2018) a která nebudou v rámci aktuálního Programu podpor využita, bude možné využít v rámci nového Programu podpor (2019–2023), nicméně obdobně jako dosud bez nároku na zvýšenou sazbu kompenzující ztrátu příjmů. Výjimkou je opatření „Technika zlepšující obhospodařování vinic“, kdy k případnému klúčení musí dojít v rámci dané žádosti.

Výše uvedené je rovněž shrnuto v diagramu, který je vyvěšen na stránkách

Fondu (v téže sekci jako tato zpráva) a dle kterého je taktéž možné se orientovat.

V případě dalších dotazů kontaktujte pracovníky RO SZIF Brno:

Ing. Pavla Gaszczuková, tel. č.: 703 197 214

Ing. Zdeněk Řezáč, tel. č.: 703 197 215

**VYPRACOVALO: ODDĚLENÍ METODIKY
VYBRANÝCH OPATŘENÍ PRV A SOT S VÍNEM**

Ministr Milek v Bruselu: Každé jednání k budoucí podobě SZP je pro nás nyní důležité, nastavují se klíčová pravidla pro naše zemědělce

19. 2. 2018 – Tisková zpráva – Rada ministrů pro zemědělství a rybnářství v Bruselu dnes řešila klíčové parametry budoucí podoby Společné zemědělské politiky (SZP). Ministr zemědělství Jiří Milek znovu odmítl plošné zavedení povinného zastropování přímých plateb, které by na české zemědělství mělo zásadní dopady. Evropská komise představí návrh pravidel platných po roce 2020 pravděpodobně v polovině letošního roku.

„Pokud by se skutečně zavedlo zastropování ve výši 60 tisíc euro ročně, což je jedna z diskutovaných variant, přišla by Česká republika jen na přímých platbách přibližně o pět miliard korun ročně. Proto při každém jednání o budoucí podobě Společné zemědělské politiky zdůrazňuji, že je pro nás taková varianta neakceptovatelná. Jsem rád, že se nám podařilo přesvědčit většinu členských států EU, aby zastropování přímých plateb nebylo povinné,“ řekl ministr zemědělství Jiří Milek.

Při zmíněné variantě zastropování ve výši 60 tisíc euro by se celkové prostředky na přímé platby snížily téměř o čtvrtinu. V ČR by se zastropování dotklo 1 900 zemědělských podniků, které obhospodařují více než dvě třetiny české krajiny, zaměstnávají přes polovinu pracovní síly v zemědělství a chovají tři čtvrtiny veškerého skotu, včetně 89 procent dojníc. Za důležité v budoucí SZP ▶

považuje ministr Milek i to, aby rozhodnutí o cílení a distribuci peněz zůstalo v kompetenci členských států. „Podporuji rovněž zavedení platby na první hektary, která pomůže malým zemědělcům, současně ale nechci omezovat ty velké,“ uvedl ministr Jiří Milek.

O budoucí podobě SZP dnes ministr Jiří Milek diskutoval v rámci bilaterálního jednání i s rakouskou ministryní pro udržitelnost a turismus Elisabeth Köstingerovou. Vzájemně si vysvětlili pozice jednotlivých zemí a dohodli se, že budou hledat přijatelný kompromis pro rozvoj zemědělství v obou zemích, i když mají odlišné historické podmínky.

Jedním z vedlejších témat dnešního jednání Rady ministrů byl i Proteinový plán EU, který má přispět k řešení dlouhodobé nesoběstačnosti EU v bílkovinných plodinách. ČR jejich pěstování podporuje, protože poutají vzdušný dusík a zlepšují úrodnost půdy. Po zavedení podpor na pěstování bílkovinných plodin v roce 2015 v ČR výrazně vzrostly její plochy. V letech 2014 až 2017 to bylo o 112 % (z 20,2 tis. ha na 42,9 tis. ha).

Rada také projednala připravovanou Revizi strategie EU o biohospodářství. ČR podpořila zohlednění různého přístupu jednotlivých členských států, podpořila vzdělávání, výzkum a inovace v oblasti biohospodářství a iniciativu států střední a východní Evropy – BIOEAST.

TISKOVÉ ODDĚLENÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Balaščíková (ANO): Čím začít?

Jestli je něco, co tvoří základ ekonomiky, suverenity a jistot, musí to být u nás zemědělství. Po létech destrukce musí přijít léta obnovy a dynamický růst. Důležité je, že si to už alespoň uvědomujeme. Po letech, kdy u nás probíhaly společenské a majetkové změny, provázené nebývalou podnikatelskou euforií, v jejichž rámci právě zemědělství bylo považováno za odvětví nevýznamné (viz: co si nevyrobíme, to si dovezeme), přichází období procitání a hledání východisek k nápravě poničeného. A že je co zlepšovat, o tom není pochyb. Dnes zjišťujeme, že značná část našeho zemědělství funguje jako prvovýrobní základna pro zpracovatelský průmysl v zahraničí. A tak nám schází dostatečně velký vlastní český koncový produkt s vyšší přidanou hodnotou. Je to zcela mimořádný výsledek zapojení do

evropských ekonomických struktur, výsledek našeho vlastního přístupu k začlenění, dlouhodobě podporovaný vedením státu. Snížili jsme objemy produkce ve všech rozhodujících zemědělských komoditách a v některých z nich se přibližujeme kritickému okamžiku jejich likvidace. A stále více potravinového zboží dovážíme (uhlíková stopa nás nezajímá?).

Nesoběstačnost ve výrobě potravin jsme si nedávno vyzkoušeli v komoditách máslo a vejce. Každý z nás pocítil, že "neviditelná ruka trhu" zvýšila ceny. Všichni jsme si však zatím zboží koupili. Ale ono také vůbec na trhu nemuselo být! A to byl jen přechodný nedostatek. Jak by to asi vypadalo, kdyby došlo k dlouhodobému snížení výroby u největších dodavatelů/producentů – ať už vlivem počasí, přírodními jevy, nebo jinými dlouhodobými vlivy. Pak by nastala situace, že každý producent by prodával především na domácím trhu. Co bychom říkali pak, když by na nás "nezbylo"?

Patří k povinnostem každého státu postarat se o své obyvatelstvo mimo jiné také zajištěním dostatku potravin. Proto každý stát, který má možnost zajistit produkci potravin na svém území od domácích producentů, měl by ji také podporovat. Stále platí, že potravina je strategická surovina. Musíme ji tak vnímat a tak musí být chápána i jako základní součást politiky každého vedení státu. Ale soběstačnost, tu skutečně nemáme.

Dlouhá doba útlumu zemědělské výroby a nedostatečná přidaná hodnota (resp. neziskovost) zemědělské výroby u nás, chceme-li dnes zvýšit výrobu, vyvolává akutní potřebu investic do nových technologií. Ale kde na to vzít prostředky, když investiční bankovnictví u nás prakticky neexistuje? Zemědělství, jako obor, který netvoří vysokou přidanou hodnotou potřebuje prostředky s dlouhou dobou návratnosti. A ty zatím žádná banka v dostatečném rozsahu nenabízí a vedení státu tento problém zatím neřeší.

Problém je to naléhavý, neboť jinak vyšší produkci základních komodit nezajistíme. Jednou z možných cest by mohlo být zřízení Státního zemědělského investičního fondu (s administrací ČMZRB), který by mohl koncentrovat investiční prostředky z EU a státního rozpočtu. Fond by mohl být zdrojem dlouhodobého financování investic do nových technologií, potřebných pro rozvoj a produktivitu zemědělské vý-

roby. Vedlo by to k obnovení zrušených pracovních míst na venkově, k rozvoji komplementárních služeb a k navrácení života na venkov.

Samozřejmě je možné zvolit jinou cestu, avšak každá z nich musí vést k řešení problémů dlouhodobě podfinancovaného zemědělství. Co nám k obnovení zemědělské výroby rovněž velmi schází, je nedostatek odborných pracovníků, což je jednoznačně důsledek deficitu odborného školství a důsledek společenské dehonestace práce v zemědělství.

Poznámka: Jsem docela zvědavá, jaký názor na to mají naši odborníci a kdy skutečně začneme tyto životně důležité problémy řešit. (převzato z Profilu).

**ZDROJ: PARLAMENTNÍLISTY.CZ, AUTOR: PV,
19. 2. 2018**

Agrární komora: zástřelné za divočáky by mělo být celorepublikové

Odměnu za skolení divočáka by měli dostávat nejen lovci na Zlínsku, ale celorepublikově, míní poradce prezidenta Agrární komory Jan Záhorka. Snížit populaci přemnožených prasat je podle něj možné jenom masivním odstřelem. „V myslivecké komisi Agrární komory doporučujeme, aby se zástřelné vyplácelo po celé republice,“ řekl týdeníku Euro Záhorka v reakci na přemnožené stavy černé zvěře v Česku a skutečnost, že na Zlínsku se mezi divočáky rozšířil africký mor prasat. „Jediná možnost, jak riziko afrického moru snížit, je snížit stav divokých prasat na minimum,“ dodal Záhorka. Podle ministra zemědělství Jiřího Milka by populace divočáků v Česku měla klesnout až o 90 procent.

Pro zavedení celorepublikového zástřelného se už dříve vyslovila i Českomoravská myslivecká jednota. V současnosti dostávají peníze pouze lovci v oblasti zamořené africkým morem. V okrese Zlín je to osm tisíc korun za prase nad padesát kilogramů, do 50 kilo dostane střelec čtyři tisíce korun. V zóně intenzivního odlovu, které platí zhruba od polské hranice k dálnici D1, je to dva tisíce korun. Vedle toho mají nárok na kompenzaci od jednoho do 3,2 tisíce korun i provozovatelé honiteb, kteří dopraví mrtvé prase do kafilerie. Stát vyplácí za uhynulého divočáka také nálezné od dvou do pěti tisíc korun. V souvislosti s rozšířením choroby za pachové a elektrické ohradníky stát zvýšil kompenzace koncem ledna. ▶

Rok morových epidemií. Stát loni přišel kvůli onemocněním zvířat o sto milionů

Podle Záhorky však není ani tolik důležité, jak vysoká by odměna byla. Má jít především o motivační opatření pro myslivce. Dosavadní zkušenosti ukazují, že finanční odměna může být účinná. Státní veterinární správa (SVS) po část loňského roku vyplácela za zastřelené prasce tisíc korun po celém Česku. Formálně však nešlo o „zástřelné“, ale „vzorkové“. Opatření totiž souviselo s monitoringem Aujeszkyho choroby, která je pro prasata neškodná, přenáší se však na lovecké psy. Odměnu pak myslivci získávali za odevzdání vzorku veterinářům. Šéf SVS Zbyněk Semráda přitom přiznává, že cílem akce nebylo jen prověřit rozšíření Aujeszkyho choroby v Česku, ale právě i snížit stavy prasat. SVS měla na monitoring vyčleněno 50 milionů korun a s koncem loňského roku akci ukončila. Myslivci odevzdali téměř 60 tisíc vzorků. Mezi roky 2012 až 2016 se přitom počty ulovených prasat pohybovaly mezi 152 až 186 tisíci kusy ročně. Zhruba třetina myslivců tak byla při odstřelu motivována i finanční odměnou.

EURO, JAN BROŽ, 5. ÚNORA,

Praha chce v době smogu omezit jízdy aut

Už v příštím týdnu by mohl vejít do praxe nový regulační řád pro dny, kdy se metropole bude potýkat se smogovou situací. Zavede mj. omezení výroby, zakáže vjezd nákladních vozů a řidiči osobních aut budou muset sledovat sudé a liché dny a porovnávat je s posledním číslem SPZ.

LIDOVÉ NOVINY, 5. 2. 2018

Vláda pustí do ČR víc pracovníků z ciziny

O práci v České republice si bude moci požádat více kvalifikovaných pracovníků z ciziny, včera o tom na svém jednání rozhodla vláda. Reagovala tak na apel Hospodářské komory, která tím chce pomoci tuzemským zaměstnavatelům, kteří se potýkají s akutním nedostatkem zaměstnanců. Zvyšuje se tak roční kvóta pro Režim Ukrajina – ze zhruba 10 tisíc žádostí na 20 tisíc

PRÁVO, 1. 2. 2018

Šampionem v řezu révy vinné se stal Jan Polehňa

Vítězem 14. ročníku Mistrovství ČR v řezu révy se stal Jan Polehňa z Blatnice pod sv. Antonínkem. Nejúspěšnější řezačkou mezi ženami byla Marie Fornůsková ze společnosti Chateau Bzenec. V kategorii Junior vyhrál Štěpán Tesařík z Medelovy univerzity v Brně. Vinařskou akci, jejímiž organizátory jsou Svaz vinařů České republiky ve spolupráci se společností BS Vinařské potřeby, hostila letos společnost VINOFRUKT.

Ani velmi chladné a větrné počasí neodradilo v pátek 23. února sedmdesát dva soutěžících, kteří se přijeli do Dolních Dunajovic utkat v netradičním vinohradnickém klání. „Zájem o soutěž se rok od roku zvyšuje. Letos jsme opět zaznamenali rekordní počet přihlášených účastníků. Zájem narůstá i mezi mladými řezači, kterých se přihlásilo letos dvacet,“ říká Miloš Balga, jednatel společnosti BS Vinařské potřeby, která je organizátorem soutěže.

Na každého soutěžícího čekalo 25 keřů odrůdy rulandské šedé, na jejichž ořezání měli soutěžící v kategorii ELITE časový limit 15 minut a v kategorii JUNIOR limit 20 minut. „Podmínky, a nejen ty klimatické, byly letos pro soutěžící opravdu složité. Nelehkým úkolem bylo hlavně zdolání dvanáct let staré vinnice,“ uvádí Martin Chlad, marketingový a obchodní ředitel Svazu vinařů ČR. Osmičlenná odborná porota hodnotila kvalitu řezu a u nerozhodných výsledků měla možnost přihlédnout k času soutěžících. „Letos se podařilo ve stanoveném limitu ořezat všechny keře pouze necelé osmdesátce procent soutěžících,“ dodává Chlad. Za správné ořezání keřů bylo možné získat 5 bodů, celkem tedy 125 bodů. Janu Polehňovi se podařilo ostříhat všech 25 hlav se ziskem 121 bodů.

„V kategorii Junior byly výsledky velmi těsné a o pořadí rozhodoval nakonec výsledný čas,“ upřesňuje Martin Chlad. Nejlépe si vedl Štěpán Tesařík z Mendelovy univerzity z Brna, který ořezal svých 25 keřů za 16:01.

První v obou hlavních kategoriích si již tradičně odváží trofej v podobě pozlacených nůžek od BAHCO. Vítěz v hlavní kategorii navíc získá desetidenní pronájem některého z vozů FORD.

Soutěž vznikla v roce 1993 jako neformální setkání vinařů, kteří měli chuť ukázat svůj um v řezu révy vinné. Postupně se z amatérské akce stala seriózní a vyhledávaná celostátní soutěž nejlepších řezačů révy vinné, která má dobrý zvuk jak mezi vinaři, tak i odborníky z oboru vinohradnictví. Soutěž proběhla za podpory Jihomoravského kraje a obce Dolní Dunajovice.

AKTUALITY@WINEOFCZECHREPUBLIC.CZ,
23. 2. 2018

Vinařských vesnic přibude. Slezsko ostrouhalo

Stát plánuje aktualizovat seznam tuzemských vinařských oblastí. Nově by se tak mezi vinařské obce měly zařadit například Cerhenice na Kolínsku, Horušice na Kutnohorsku nebo město Roudnice nad Labem. Jindřichov ve Slezsku se naopak vinařským regionem nestane. Vedle výše zmiňovaných by se měly stát nově vinařskými obcemi ještě obce Klučov u Českého Brodu, Malíč, Liběšice a Trnovany na Litoměřicku a Raná na Lounsku. Jedinou novou obcí na Moravě je Velký Ořechov v slovácké podoblasti. Vyplyvá to z návrhu aktualizace vyhlášky ministerstva zemědělství, která stanovuje seznam vinařských podoblastí, vinařských obcí a viničních tratí.

„Vinařská obec musí mít v katastru viniční trať. Roudnice je v minulosti měla, bohužel v minulém režimu se zrušily. Přestože se v Roudnici dělá víno od čtrnáctého století, není zatím vinařskou obcí. V roce 2015 jsme proto vysadili vinici a podali jsme žádost na ministerstvo,“ vysvětluje Hana Líbalová, ředitelka Lobkowiczského zámeckého vinařství v Roudnici nad Labem. Vedle zahrnutí nových míst na seznam zároveň z technických důvodů dojde ke sloučení všech šesti pražských vinařských obcí do jedné velké obce Praha. Stejný krok čeká i Brno. Ačkoliv tedy vinařských lokalit ▶

přibude, jejich administrativní počet klesne v konečném důsledku na 383, což je o jednu méně než doposud. V rámci projednání aktualizace vyhlášky došlo ke střetu mezi vinařskými zájmovými organizacemi. Podle Svazu vinařů je potřeba obnovovat vinice především v existujících lokalitách a ty příliš nerozsířovat. Naopak Vinařská asociace rozšiřování bránit nechce. Výsledný návrh je pak podle ministerstva kompromisem mezi oběma přístupy.

ZDROJ: EURO, AUTOR: JAN BROŽ, 19. 2. 2018 (KRÁCENO)

Noví zemědělství diplomaté

Česká republika vyslala již dva ze tří nových agrárních diplomatů do jejich působišť, a to do Libanonu a USA. Na místo v Tokiu se výběrové řízení opakuje. Zároveň se připravují výběrová řízení na obsazení míst v Íránu a v Mexiku s akreditací i pro Kubu. Již téměř dva roky působí diplomaté v Rusku, Číně, Srbsku a Saúdské Arábii. Jejich úkolem je aktivně pomáhat našim zemědělským a potravinářským producentům a obchodníkům hledat exportní příležitosti.

ZDROJ: ZPRÁVY Z MZE, 2/2018

Česko zažilo nejhorší schodek agrárního obchodu od roku 2011. Důvod masa byl rekordní

Loňský schodek agrárního zahraničního obchodu 30,8 miliardy korun byl nejhorší od roku 2011. Meziročně se záporné saldo prohloubilo o 7,7 miliardy korun, uvedl Zemědělský svaz ČR s odkazem na údaje Českého statistického úřadu. Do Česka se loni dovezlo agrární zboží za 227,5 miliardy korun, což bylo meziročně o zhruba 2,8 miliardy více. Vývoz naopak klesl o 4,9 miliardy korun.

"V loňském roce byl do Česka dovezen rekordní objem masa za 28 miliard korun, což je čtyřnásobek toho, co bylo dovezeno v roce vstupu naší země do Evropské unie. Úměrně tomu byla omezena tuzemská živočišná výroba," uvedl svaz. Agrární komora uvedla, že vývoj zahraničního obchodu poskytuje přesný obraz české výroby, respektive "nevýroby". "Tento trend se i přes všeobecnou známost a snahy o řešení nepodařilo změnit a struktura dovozů se naopak spíše zhoršuje v náš neprospěch, tedy

v dovozech produkce s vyšší přidanou hodnotou," upozornil mluvčí komory Jiří Felčárek.

Ke zlepšení situace by podle Pýchy mělo být prvním krokem zamezení dovozů živočišných produktů za dumpingové ceny, například z Polska nebo Německa. Dále by se měly sjednotit podpory pro zemědělce v zemích unie. Dalším krokem by měla být větší podpora pro zemědělce sdružující se do odbytových družstev. Ti by mohli mít jak daňové úlevy, tak například preferenční zvýhodnění v dotačních programech, možností by bylo i odpuštění plateb na sociální a zdravotní pojištění. To již v minulosti zmiňoval současný ministr zemědělství v demisi Jiří Milek (za ANO). Stát podle Pýchy také není schopný zlepšit podmínky pro příjem pracovníků ze zahraničí, kteří by mohli sezonně pracovat například v ovocných sadech. Problém je podle něj i v nedostatečných zpracovatelských kapacitách. Češi dlouhodobě do zahraničí vyvážejí nezpracované komodity jako je mléko nebo skot, a přivážejí finální výrobky jako je maso nebo sýry, dodal.

ZDROJ: E15.CZ, AUTOR: ČTK, 11. 2. 2018

Cena půdy stále stoupá. Pro zemědělce začíná být neúnosná

Chcete uložit peníze do půdy? Kvalitně a levně ji teď nakoupíte třeba na Nymbursku, jižně od Plzně nebo u Blanska. Ceny jdou už přes deset let nahoru. Loni stouply o 15,2 procenta, uvedl server Farmy.cz. Podle firmy Agro21 to bylo dokonce o 18,39 procenta. Odborníci čekají, že se růst zpomalí. Důvodem jsou rostoucí úrokové sazby a silnější koruna.

Drahá Haná

Průměrná cena zemědělské půdy činí podle odhadů 20 korun za metr čtvereční. „Jsou lokality, kde je cena hodně nízká, a jiné, kde se prodává za výrazně vyšší ceny," uvedl jednatel Agro21 Jiří Jaklín. Nejvíce se platí na Haně. „Má vyšší bonitu a je tam větší konkurence zemědělců," vysvětlil Jaklín. vyšší ceny se platí i podél hranic s Rakouskem a Bavorskem, v Polabí, Poohří a na jižní Moravě. Nižší kvalita orné půdy stojí naopak za nízkou cenou v Jeseníkách, Beskydech, na Děčínsku či poblíž Žďáru nad Sázavou.

Výměra zemědělské půdy v Česku činí čtyři miliony hektarů. Vlastníka ročně

změní 2,5 procenta. Nejčastěji nakupují zemědělci, připadá na ně okolo 80 procent obchodů. Dále ji kupují různí investoři – třeba fondy, církve a v pohraničních oblastech zemědělci z Rakouska a Německa. „Půda je stále více chápána jako dlouhodobý kapitál a výrazně roste zájem o její koupi," uvedl Jiří Felčárek z Agrární komory. Dosavadní pronajímatelé ji odkupují asi v 60 procentech obchodů. „Cena půdy už se dostává mimo ekonomické možnosti zemědělců a její návratnost je příliš dlouhá," řekl Deníku šéf Zemědělského svazu Martin Pýcha. Zvyšuje se cena nájemného a pachtovného, což způsobuje vyšší náklady a menší možnost investovat.

Pozor na spekulanty

Zemědělci si musí na nákup brát úvěry. Pýcha se obává, že cena půdy dále poroste, i když ne tak jako dosud. „Tlačít ji nahoru budou spekulativní nákupy investorů," konstatoval. Spekulanti půdu skupují už nyní. Vlastníky zavalují hromadnými nabídkami na odkup. Neinformovaní lidé jim někdy kývnou na cenu výrazně nižší, než kolik by dostali od jiného kupce. Loni je spekulanti varovali před novou povinností získat k prodeji souhlas od spoludávatele pozemku, která začala platit od letošního ledna. Změna ale narušení vlastnických práv neznamená. „Prodávající si zjistí zájem i u jiných investorů a prodá půdu ve většině případů nejvyšší nabídce," dodal Pýcha.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 22. 2. 2018

S bylinkami ku zdraví? Testy zjistily v třetině čajových směsí pesticidy

Zimní období viróz a chřipek přímo vybízí k pití vylouhovaných bylin a čajových směsí ve snaze preventivně přispívat k utužení zdraví. Některé bylinné směsi však mohou mít na lidský organismus naopak negativní účinek. Třetina testovaných čajů propadla kvůli přítomnosti pesticidů a jedovatého plevele včetně dvou čajů pro děti.

Podle statistik se nejvíce bylinných čajů prodá od listopadu do února, kdy řadí virózy a nachlazení. Proto se na kvalitu použitých bylinek podívala spotřebitelská organizace dTest a otestovala bylinné směsi, které jsou běžně k dostání v českých obchodech. Nakoupila 11 druhů porcovaných bylinkových čajů, jeden sypaný čaj a nechala v nich labora-

torně ověřit obsah vybraných nežádoucích látek. Při pěstování bylin používají zemědělci v boji proti škůdcům chemické přípravky obsahující pesticidy. Ty se mohou dostat až do finálního výrobku a toxicky působit na vývoj nervové soustavy. Laboratoř odhalila, že ve dvou čajích pesticidy přesáhly legislativní limity. Byly to čaje Tesco Mix of Herbs (překročení maximální hodnoty pro herbicid linuron) a Dr. Popov Zdravínek pro děti (překročení maximální hodnoty pro fungicid tetraconazol).

Tři čaje s DDT zakázaným už v roce 1974

„Zarazilo nás, kolik zbytkových pesticidů obsahují čaje určené dětem. Nejhůře jsme ohodnotili výrobek firmy Oxalis Naše byliny Dětský čaj, ve kterém laboratoř zjistila pozůstatky 12 různých pesticidů. Ve dvou dalších čajích pro děti – Apotheke Dětský bylinný čaj pro běžné pití a Dr. Popov Zdravínek pro děti – jsme odhalili pět, respektive sedm reziduí pesticidů,“ komentuje šéfredaktorka časopisu dTest Hana Hoffmannová. Agrochemický koktejl obsahovaly také čaje pro dospělé; čaj Valdemar Grešík Sedmikvítek obsahoval osm pesticidů, Babička Růženka Sedmero bylin pět pesticidů. Celkem tři výrobky (Loyd, Jančův čaj a Valdemar Grešík) dokonce obsahovaly pesticid DDT, který přetrvává v životním prostředí ještě z dob před rokem 1974, kdy byl zakázán. Nálezy u prvních dvou jmenovaných se pohybovaly o řád níže, než je zákonný limit, hodnota u čaje Valdemar Grešík byla na jeho polovině.

Vysoké dávky mohou vést k akutnímu selhání jater

dTest zkoumal také výskyt pyrrolizidinových alkaloidů (PA), za kterými se skrývají chemické sloučeniny, kterými se rostliny brání zejména před býložravci. Vysoké dávky těchto alkaloidů mohou vést k akutnímu selhání jater, přesto žádný zákonný limit pro pyrrolizidinové alkaloidy neexistuje. „V našem testu jsme množství PA vztáhli k hodnotě, na které se shodují Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) a německý Spolkový úřad pro vyhodnocování rizik. Německé úřady pro kontrolu potravin stahují z trhu čaje, ze kterých by dospělý člověk mohl reálně přijmout 6 µg PA za den,“ vysvětluje Hoffmannová. „V našem testu překročil tuto hranici jeden výrobek, a to čaj Babička Růženka Sedmero bylin, u kterého jsme zjistili

v jednom nálevovém sáčku 13,4 µg pyrrolizidinových alkaloidů.“

Směs z Teska prověří potravinářská inspekce

Dalším typem jedů, na které se dTest zaměřil, byly tropanové alkaloidy (TA), konkrétně atropin a skopolamin. Kvůli těmto látkám stáhla Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) z trhu zhruba před rokem dva výrobky – Loyd Herbal Tea Máta s brusinkou a Babička Růženka Sedmero bylin s echinaceou. „Čaje stejných značek jsme také podrobili kontrole. Výrobce Mokate se evidentně poučil z minulých chyb, protože z hlediska tropanových alkaloidů byly jeho čaje v našich testech v pořádku,“ popisuje Hana Hoffmannová a dodává: „Spotřebitelům doporučujeme vyhnout se čaji Tesco Mix of Herbs, ve kterém laboratoř zjistila množství atropinu 190 µg/kg a skopolaminu 98 µg/kg. Kvůli tomuto prohrěšku jsme podali podnět Státní zemědělské a potravinářské inspekci.“

Velmi dobře nebo dobře skončily pouze čtyři čaje (Lipton Herbal Infusion Alps Breeze, Teekanne Mountain Herbs, Sonnentor Děkuji Bylinný čaj a Jančův čaj Bylinná směs), které byly z pohledu zjišťovaných nežádoucích látek v pořádku. Je na místě připomenout, že hodnocení dTestu vychází z principu předběžné opatrnosti, podle kterého mohou nahromaděné chemické látky způsobovat nevyzpytatelný koktejlový efekt.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: IDNES, 14. 2. 2018

Češi jsou nejtlustší v historii. Děti nevyjímaje

Většina mužů a žen v zemi trpí nadváhou nebo je obézní. Výrazně přibývá otlých chlapců a dívek. Proporcí obyvatel tichomořských ostrovů Nauru a Americká Samoa, kde žijí nejotylejší lidé světa, sice čeští muži ještě nedosahují, nicméně mezi obyvateli Evropy patří mezi nejobéznější. Silnější jsou jen Malťané, Bulhaři a Britové. Obezitou v České republice trpí přes 27 procent mužů. Když se k nim připočítají i ti s nadváhou, dostaneme se na 71 procent pánů, kteří mají vyšší než „normální“ váhu. U žen je to 57 procent.

Nehýbeme se

S obezitou se v zemi léčí už přes milion Čechů. Když se toto číslo přepočítá

na počet všech pacientů, nejhorší situace panuje na Ústecku a na Zlínsku.

„Chudší oblasti jsou obezitou a následně diabetem často zasaženy více,“ podotýká diabetolog Jaroslav Rybka. Hlavní příčinou obezity je životní styl: vedle nezdravé stravy hraje hlavní roli nedostatek pohybu. Ostatně podle Světové zdravotnické organizace vůbec nesportuje pětina Čechů. A polovina populace není schopná dodržet doporučenou týdenní dávku pohybu – sportem (nebo nějakou fyzickou činností) bychom se měli zaobírat alespoň tři hodiny týdně. Tedy 26 minut denně.

Samý „Metráček“

Problém je, že výrazně přibývá i otlých dětí, především chlapců. Hochů s nadváhou je nyní v zemi v porovnání se situací před čtyřmi dekádami trojnásobek – kila navíc má třetina kluků. Mezi dívkami trpí nadváhou každá pátá, spočítal projekt Česko v datech. Stejně jako u dospělých nejrychleji roste počet dětí, které jsou přímo obézní – takových chlapců je asi 7,5krát víc a dívek šestkrát víc než před čtyřmi dekádami – tedy oproti době, kdy Stanislav Rudolf napsal populární dívčí román „Metráček“ o mladé slečně s několika kily navíc.

Stojí to miliardy

Obezita má kromě zjevných zdravotních následků (problémy se srdcem, cukrovka) i důsledky ekonomické. Česká lékařská společnost uvádí, že náklady související s léčbou obezity dosahují až 10 procent celkových výdajů na zdravotnictví, tedy přibližně 30 miliard korun ročně. „Obezita zatěžuje zdravotnictví. Odpovědí by mohlo být zavedení daně na slazené nápoje, jakou zavádí Velká Británie a Irsko. Dodatečný výnos by mohl pomoci zdravotnictví a sportu,“ uzavírá David Marek, hlavní ekonom Deloitte.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: ALEŠ VOJÍŘ, 6. 2. 2018

S robotizací zanikne až třetina profesí

Robotizace a proměna průmyslových odvětví nástupem umělé inteligence citelně zasáhne i trh práce a změni skladbu pracovních pozic. Na nástup nových technologií je třeba včas se připravovat, zdůraznil prezident HK ČR Vladimír ▶

Dlouhý na semináři věnovaném vlivu umělé inteligence na podobu průmyslu. Potřebná bude úzká spolupráce firem, univerzit, vědeckých pracovišť, ale i orgánů EU a státu.

PRÁVO, 5. 2. 2018

Každý týden vznikne nový pivovar. Jejich svaz chce paušální daň

Minipivovary se staly hitem posledních let. Každý rok vznikne zhruba 50 nových a jejich zástupci čekají, že tímto tempem budou vznikat ještě dalších deset let. Na spotřební dani loni minipivovary zaplatily přes 57 milionů korun. Náklady na výběr daně tak podle Českomoravského svazu minipivovarů několikanásobně převažují její výši.

„Budeme se snažit zavést paušální platbu spotřební daně pro minipivovary, která by snížila byrokratickou zátěž minipivovarů,“ řekl prezident svazu Jan Šuráň. Sládcí z minipivovarů mají přitom na vaření piva mnohem méně času, než by si přáli. Spoustu jim ho ukousne byrokracie. Celním úřadům musí prokazovat, že nedluží peníze a jsou ekonomicky stabilní. Ještě před zavedením elektronické evidence tržeb tak zástupci minipivovarů spočítali, že plněním požadavků úředníků stráví 42 pracovních dní v roce. „Ve velkých pivovarech mají právní a ekonomické oddělení, ale v minipivovaru pivo vaří, prodává a o vše se stará jeden člověk,“ dodal Šuráň.

ZDROJ: DENÍK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 20. 2. 2018

Coca-Colu zlákal alkohol. Začala v Česku prodávat Cinzano či Aperol

PRAHA Co mají společného Coca Cola, Fanta, Sprite nebo voda Bonaqua se značkami Cinzano, Aperol či Bulldog gin? Jednoho distributora. Koncern Coca-Cola Hellenic, výrobce a prodejce nealko nápojů, převzal od letoška v České republice distribuci vybraných značek italského producenta Gruppo Campari a zapojil se tak poprvé na zdejší trhu do byznysu s lihovinami.

Česko a také Slovensko se tím dostaly do skupiny 17 zemí, kde Coca-Cola prodává kromě svých tradičních produktů také alkohol. „Do tohoto segmentu vstoupíme poprvé, od 1. ledna 2018 jsme

převzali distribuci prémiových značek z portfolia Gruppo Campari pro Českou a Slovenskou republiku – Aperol, Cinzano Vermouth, Cinzano sparkling wines, Carolans Irish cream a novinku pro oba trhy Bulldog gin,“ uvedla mluvčí Coca-Cola HBC Česko a Slovensko Kateřina Švecová. „Prémiový alkohol je jedním z pilířů naší vize stát se do roku 2020 jedničkou na trhu všech nápojů. Chceme mít portfolio, které pokrývá potřebu spotřebitelů 24 hodin denně, sedm dní v týdnu,“ dodala pro LN Švecová.

Ambiciózní nováček

V oboru distribuce importovaných alkoholických nápojů a lihovin je Coca-Cola v tuzemsku nováčkem, ale díky své rozsáhlé síti a poměrně vysokému objemu prodeje uvedených značek se očekává, že se rázem zařadí mezi větší dovozce a prodejce tohoto druhu alkoholu. „Dá se říci, že se u nás do jisté míry přeskládá trh s alkoholem. Coca-Cola se stane významným hráčem v prodeji,“ reaguje výkonný ředitel Unie výrobců a dovozců lihovin Jaroslav Burkart.

Coca-Cola uzmula distribuci značek, jako je Cinzano či Aperol, největšímu distributorovi dovážených alkoholických nápojů v tuzemsku – společnosti Rémy Cointreau. Ta značky výrobce Gruppo Campari prodávala od roku 2009, kdy Italové ukončili distribuční smlouvu s tehdejším prodejcem – Bohemia Sektem. Rémy Cointreau (prodává u nás například značky Rémy Martin, Tullamore D.E.W, Jägermeister nebo Bols) má na českém trhu podle údajů International Wine and Spirit Record víc než dvojnásobný náskok v objemu prodeje před dvojkou – společností Brown-Forman (například Jack Daniel's nebo Finlandia vodka). Rozhodnutí Gruppo Campari předat distribuci ve střední Evropě do rukou Coca-Coly (v Maďarsku už spolupráce obou firem funguje tři roky) pozici lídra neohrozí.

„Osobně se domnívám, že překoná latku nastavenou špičkovými prodejními výkony společnosti Rémy Cointreau v posledních letech, především na značce Aperol, bude pro Coca-Colu, která s distribucí lihovin nemá na českém trhu žádnou zkušenost, obrovskou výzvou,“ reagoval šéf Rémy Cointreau v Česku a na Slovensku Jiří Štětina.

Coca-Cola zřejmě nezůstane u prodeje alkoholu jednoho výrobce. Společnost další plány nekomentuje, uvádí jen, že tento rok startuje s Gruppo Campari, ale

podle některých spekulací by si mohla přidat k tvrdému alkoholu, jako je gin Bulldog, i whiskey Jack Daniel's, kterou zde nyní prodává její výrobce společnost Brown-Forman. S ní Coca-Cola už spolupracuje v jiných zemích.

Dovážejí i domácí výrobci

Distributoři v jednotlivých trzích zajišťují odbyt vlastních značek a k tomu si někdy přibírají na základě uzavřené smlouvy i prodej výrobků zahraničních producentů. Mají podíl z tržeb a zajišťují těmto značkám v Česku marketing a reklamu. Z domácích výrobců v Česku takto funguje například Jan Becher (prodává mimo jiné whiskey Jameson), božkovský Stock (například Johnnie Walker), prostějovská Palírna U Zeleného stromu (například Bushmills) nebo Rudolf Jelínek, jenž zajišťuje mimo jiné distribuci rakouského rumu Stroh. Kromě toho mezi předními distributory figurují firmy, které samy alkohol nevyrábějí, ale zajišťují zahraničním i třeba menším domácím výrobcům prodej.

Vstup Coca-Coly do byznysu s alkoholem není jedinou velkou letošní změnou na poli distribuce dovážených značek. Božkovský Stock, lídr domácího trhu ve výrobě i prodeji lihovin a v roce 2016 (loňské údaje ještě nejsou k dispozici) čtyřka v prodeji importovaných značek, se stal jediným distributorem lihovin společnosti Beam Suntory, včetně bourbonu Jim Beam.

V Česku se ročně prodá na 78 milionů litrů lihovin (přepočteno 26 milionů litrů spotřebovaného čistého lihu na nápoje s průměrnými 33 procenty alkoholu) a z toho necelých 20 procent připadá na dovážené značky.

ZDROJ: LIDOVKY.CZ, AUTOR: MIROSLAV PĚTR, 20. 2. 2018

Pesticidy je zasažena většina vzorků jídla. Inspekce odhalila škodlivé látky

PRAHA Pesticidy se opět dostaly do centra pozornosti. Letos v lednu byla odhalena jablka z Polska dodávaná do velkoobchodního řetězce Makro, jež obsahovala sedmkrát více pesticidů, než povoluje zákon. Loni zase vyvolala skandál přítomnost fipronilu ve vejících původem z Belgie a Nizozemska.

Česká zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) ale nachází pesticidy i v dalších potravinách. V brokolici, pap-

rikách, máku, hroznovém vínu, potravinových doplňcích, ve „zdravých“ čajích či v superpotravinách, jako je kustovnice čínská neboli goji nebo v populárních chia semínkách. Řečí nejnovějších čísel, která LN poskytla státní inspekce, byly pesticidy zjištěny u 58,5 procenta kontrolovaných vzorků, v 1,1 procenta případů byla dokonce překročena hodnota, kterou povoluje legislativa.

Některé skupiny pesticidů jsou v podstatě neurotoxické sloučeniny velmi blízce příbuzné těm, které se používají

jako bojové chemické látky. Pouze jsou modifikovány tak, aby akutní toxicita nebyla zdaleka tak vysoká a aby člověk při dodržení určitých podmínek nebyl vystaven riziku. Pokud producenti nedodrží správnou aplikaci a ochranné lhůty, pro člověka jsou i reziduální koncentrace škodlivé. Omýt ovoce vodou přitom nestačí. Pesticidy jsou podezřelé, že negativně ovlivňují hormonální systém člověka, reprodukci a že jsou karcinogenní.

Za kvalitu a bezpečnost potravin odpovídají výrobci a prodejci, SZPI pouze

dohlíží na to, zda jsou předpisy dodržovány. Provéřit vše, co je na trhu k mání, ale nemůže. Proto je i těžké odhadnout, kolik nevyhovujících potravin sítím kontrol propadne až na naše stoly. Lidé, kteří si chtějí ověřit, zda si koupili potraviny zasažené chemií, by se mohli v horizontu zhruba tří let dočkat. Vědci z akreditované laboratoře Ústavu analýzy potravin a výživy VŠCHT nyní vyvíjejí testovací sady pro domácí použití.

ZDROJ: LIDOVKY.CZ, AUTOR: KATEŘINA SVOBODOVÁ, 23. 2. 2018

Zahraniční obchod s vínem České republiky v roce 2017

Jestliže v roce 2016 byl objem dovezeného vína prakticky stejný jako v roce 2015, v roce 2017 došlo k nepatrnému nárůstu o 71 tis. hl na 1,473 mil. hl. Ovšem ve finančním vyjádření, alespoň podle oficiální statistiky, byl nárůst téměř o půl miliardy na 4,750 mld. Kč. Náš export se zvýšil o 17 tis. hl na 78 tis. hl, ale utržili jsme jen 434 mil. Kč (+ 7 mil. Kč). Dosáhli jsme tak zatím největšího záporného salda.

Za období od vstupu ČR do EU tuzemská produkce značně kolísá a vývoj nelze předpovídat. To pak ovlivňuje celkovou nabídku vína na trhu, kde předpoklad spolehlivosti vývoje je rovněž ještě poměrně nízký, ale již je patrný trend, kdy množství vína na trhu kulminovalo v letech 2008 a 2009, od té doby se nabídka snižuje. Naopak dlouhodobý vývoj spotřeby vína vykazuje velmi spolehlivý trend, kde lze meziročně očekávat minimální odchyšky, stejně jako u vývozu. Spotřeba vína v poslední době stagnuje, vývoz mírně kolísá.

Nejvyšší nabídka vína byla v letech 2008 a 2009, kdy byla i nejnižší cena tuzemských hroznů. To byl i nejvyšší převis nabídky nad spotřebou, což logicky muselo být kompenzováno v následujících letech opačným stavem. V letech 2010 a 2011, kdy začala

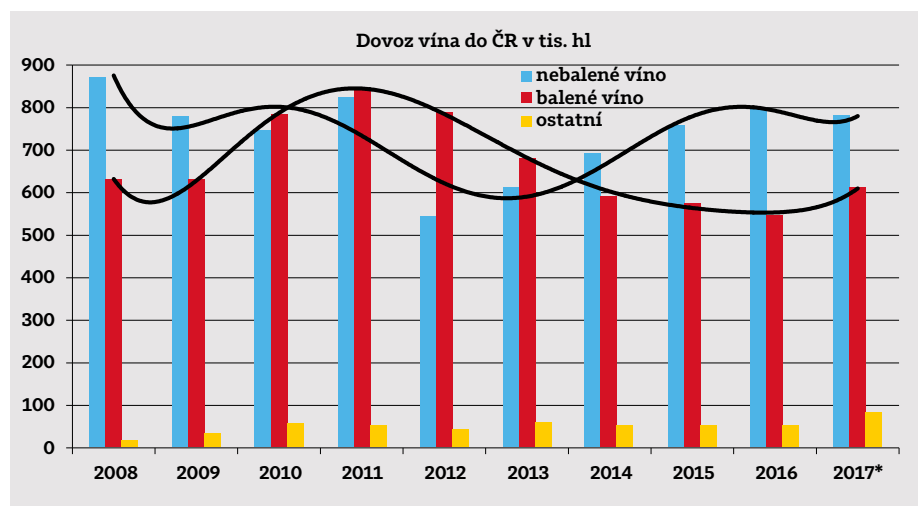
spotřeba vína mírně převyšovat jeho nabídku, jsme předpokládali snižování větších skladových zásob v ČR. Ale bilance za rok 2012 už začala upozorňovat, že něco není v pořádku a bilance za rok 2013 již bila do očí – někde v evidenci je chyba! V letech 2010 až 2013 byla výrazně vyšší spotřeba vína než jeho nabídka na trhu. Samozřejmě to lze vysvětlit snižováním skladových zásob vína, ale za tu dobu by muselo dojít o snížení 1,5x průměrného objemu roční sklizně, což je nereálné. V posledních letech bilance dovozu a vlastní produkce odpovídá vývozu a tuzemské spotřebě.

Při podrobném sledování dovozu nebaleného a baleného vína (obr. 1) zjistíme, že trend je jednoznačný. Trvalý a z počátku dynamický nárůst dovozu baleného vína, až do roku 2011, pak nastal pokles, který se v letech 2015 a 2016 už snižoval jen pomalu a v roce 2017 již byl zaznamenán mírný růst (+ 60 tis. hl). Dovoz nebaleného vína z dlouhodobého hlediska rostl do roku 2008, pak se snížil, ale s výkyvy. V letech 2010 a 2011 došlo k vyrovnání podílu dovozu baleného a nebaleného vína, od té doby převažoval podíl baleného, od roku 2014 se dováží zase více nebaleného vína. Objem dovozu nebaleného vína od roku 2012

strmě a přímočaře stoupal, v roce 2017 mírně poklesl (o 20 tis. hl).

Záporné saldo zahraničního obchodu ČR je tedy od roku 2008 nejvyšší a za těch 10 let se zvýšilo téměř o 1,5 miliardy Kč, tedy průměrně o 146 milionů ročně. Dovozeno bylo víno v nejvyšší hodnotě za posledních deset let a vyvezeno bylo v druhé nejnižší hodnotě za posledních osm let. Finanční hodnota ročně spotřebovaného vína na našem trhu (spolu s tuzemskou produkcí a s přidanou hodnotou u dovezeného sudového vína) již přesahuje 6,5 miliardy Kč. Nejvíce finančních prostředků za dovezené víno tentokrát jako většinou skončilo v Itálii (1,173 mld. Kč), pak následuje Francie (830 mil. Kč) a Španělsko (610 mil. Kč). Přitom z Francie se dovezlo necelých 21 % objemu vína v porovnání s Itálií a 25 % ve srovnání se Španělskem. Na čtvrtém místě je Maďarsko (519 mil. Kč), následované Německem (443 mil. Kč) a Chile (253 mil. Kč), která předběhla Moldavsko (227 mil. Kč) i Slovensko (216 mil. Kč).

Přibližně 87 % objemu do ČR dovezeného vína bylo dodáno z členských zemí EU a ve finančním vyjádření to činilo 85 % celkem uhrazené částky. Z nečlenských zemí jde především o Moldavsko, Chile a JAR (obr. 2). Podíl jednotlivých

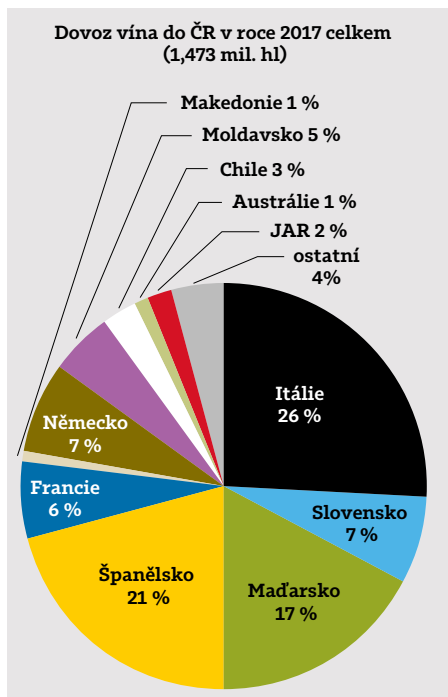

Obr. 1: Dovoz nebaleného a baleného vína za posledních deset let

Tabulka 1
Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR
v posledních deseti letech (v milionech Kč)

Rok	Dovoz	Vývoz	Rozdíl
2008	-3275	415	-2860
2009	-3139	385	-2754
2010	-3260	464	-2796
2011	-3563	550	-3013
2012	-3685	553	-3132
2013	-4170	811	-3359
2014	-3933	702	-3231
2015	-4137	547	-3590
2016	-4750	427	-3829
2017	-4750	434	-4316

států na objemu celkem dovezeného vína je následující:

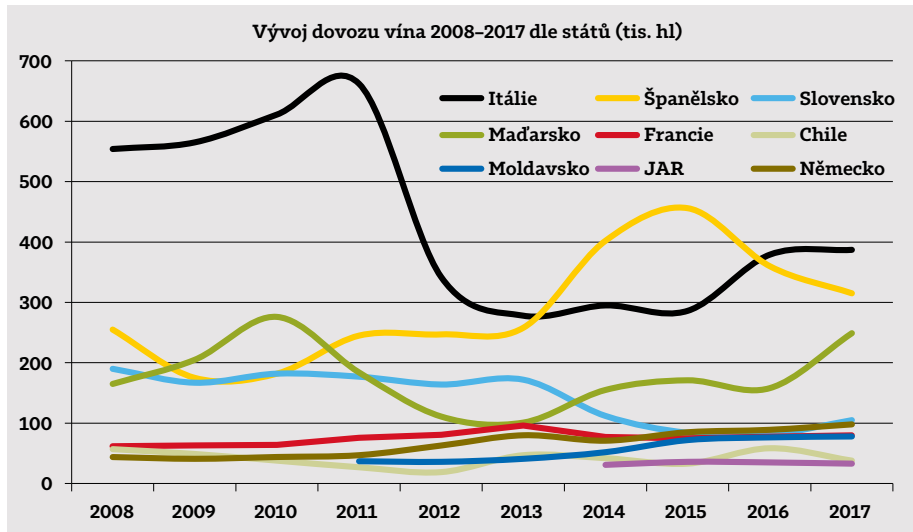
Obr. 2: Dovoz vína celkem do ČR podle států

Ve vývoji objemu dovozu z jednotlivých států se v posledních deseti letech projevuje nejdříve vysoký objem dovozu z Itálie, pak jeho výrazný pokles a převzetí prvního místa Španělskem a v posledních dvou letech jejich opětovná výměna. Maďarsko kopíruje křivku Itálie, jenom na nižší hladině. Slovensko od roku 2014 svůj objem snížilo téměř na polovinu (obr. 3) a je poslední tři roky ve stejné skupině jako Německo a Moldavsko.

Státy, ze kterých dovážíme v posledních čtyřech letech víno, můžeme podle objemu dovozu rozdělit do 3 skupin:

- 1. skupina - Itálie, Španělsko a Maďarsko. Dovážíme z nich asi 60 % vína a je to současně objem výrazně přesahující naši produkci.
- 2. skupina - Slovensko, Francie, Německo, Moldavsko, Chile a JAR - k nám exportuje přibližně 1/3 našeho dovozu vína.
- 3. skupina - ostatní státy světa. Ze zbytku světa dovážíme v poslední době asi 1/5 objemu vína.

Nebaleného vína (od 1. 1. 2017 obaly o objemu nad 10 l) bylo dovezeno v roce 2017 celkem 779 tis. hl 801 tis. hl za 1,191 mld. Kč, tedy průměrná dovozní cena činila 15,30 Kč/l. Při porovnání s předcházejícími lety je nutné připočítat k tomuto nebalenému vínu i víno

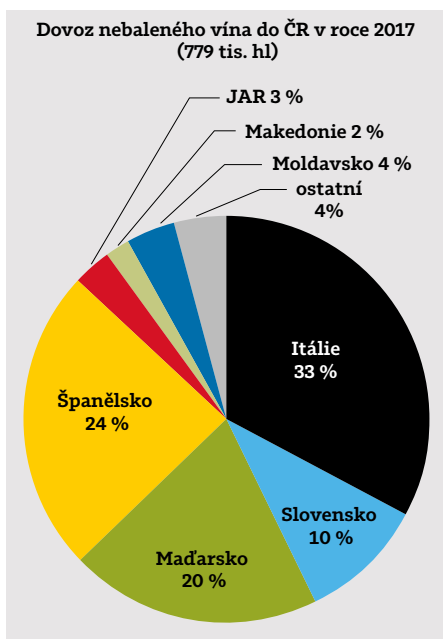
Obr. 3: Vývoj dovozu vína do ČR dle států v letech 2008-2017

v obalech nad 2 l do 10 l včetně. Pak bylo dovezeno 800 tis. hl za 1,247 mld. Kč při průměrné ceně 15,60 Kč/l. To je stejný objem jako v roce 2016, avšak za vyšší cenu o 119 mil. Kč, tedy při průměrné ceně vyšší o 1,50 Kč/l. Podíl jednotlivých států můžeme pozorovat na obrázku 4. Největší dovozy nebaleného vína ve větším objemu byly realizovány z Itálie (12,80 Kč/l), Makedonie (13,80 Kč/l), JAR (14,20 Kč/l) a ze Španělska (průměrně za 14,80 Kč/l). O dovoz se z 87 % postarala Itálie, Španělsko, Maďarsko a Slovensko. Z členských zemí EU pochází 90 % dovezeného nebaleného vína v hodnotě podílející se na celkové částce rovněž 90 % a průměrná cena činila 15,20 Kč/l.

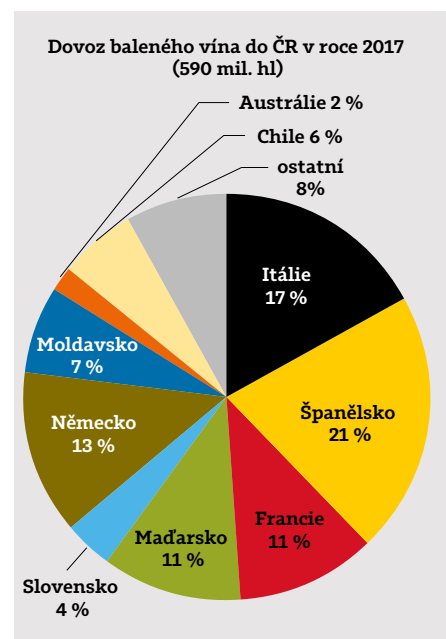
Baleného vína v obalech nad 2 l a do 10 l včetně (nová kategorie od 1. 1. 2017)

bylo dovezeno poměrně málo, 21 tis. hl za 56 mil. Kč při průměrné ceně 26,70 Kč/l. Největší objem (6,5 tis. hl) pocházel z Německa, následovala Itálie (5 tis. hl), pak Španělsko (2,9 tis. hl) a JAR (2,6 tis. hl).

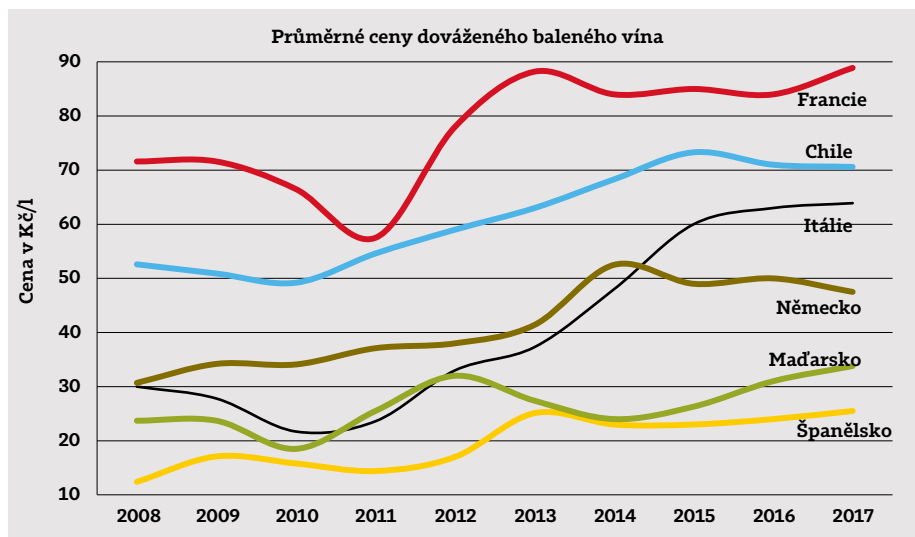
Hodnota dovezené baleného vína se meziročně zvýšila z 2,663 miliardy Kč na 2,955 mld. Kč (o 11 %) podle původní metodiky, podle nové je to na 3,006 mld. Kč (o 13 %). Z uvedené finanční hodnoty putovalo nejvíce prostředků do Itálie (658 mil. Kč) a na druhém místě byla Francie (587 mil. Kč). Francie nám tak dodávala balené víno při průměrné ceně 89 Kč/l, Itálie za 64 Kč/l, Německo za 48 Kč/l a Španělsko v ceně 26 Kč/l. Dodávka baleného vína (balení do 2 l) ze Španělska, Itálie a Německa tvořila 51 % objemu dovážенého baleného vína. Z Ně-

Obr. 4: Dovoz nebaleného vína do ČR v roce 2017 podle států (dle nové metodiky)

Obr. 5: Dovoz vína v obalech do 2 l do ČR v roce 2017 podle států

Obr. 6: Vývoj průměrných cen dováženého baleného vína v letech 2008 až 2017

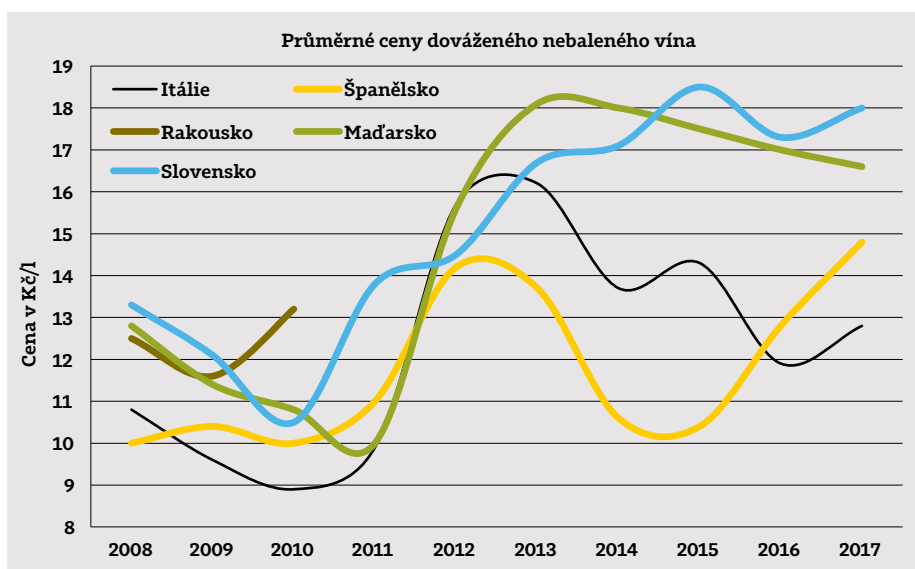
mecka se tak dovezlo více baleného vína než Francie nebo Maďarska. Na nečlenské státy EU zbývá 18 %. Ve finančním vyjádření bylo z EU dovezeno balené víno z 80 % při průměrné ceně 49 Kč/l. Složení dovozního „koláče“ uvádí obr. 5.

Průměrné ceny dováženého baleného a nebaleného vína podle jednotlivých států během posledních deseti let můžeme pozorovat na následujících obrázcích 6 a 7, z čehož si lze vyvodit i závěry o pravděpodobné kvalitě těchto vín.

Během let 2007 až 2010 došlo u všech exportérů k poklesu ceny dovážených balených vín, i když každý stát se „drží“ v cenové kategorii, do níž byl zařazen. Jedinou výjimkou je Itálie, kde cena trvale rostla s výjimkou krizových let. Od roku 2011 cena rostla u všech vývozců, což se ale změnilo v případě Maďarska hned v roce 2013, v případě Španělska a Francie v roce 2014 a Německa v roce

2015. V posledních třech až čtyřech letech se téměř u všech drží dříve dosažená cenová hladina. Růst cen pokračuje jen u vína z Itálie a Maďarska, ale i tam je patrný trend ke stabilizaci. Průměrnou hodnotu jedné láhve francouzského vína lze vyvážit 1 a 1/3 láhve vína chilského nebo 1,40 láhve italského vína a 1,90 láhve německého vína či 2 a 2/3 láhve vína maďarského nebo 3 a 1/2 láhve španělského vína.

Rovněž u dováženého nebaleného vína ceny v letech 2007 až 2010 klesaly a snižovalo se i cenové rozpětí mezi jednotlivými státy (z 10,50 až 15,30 Kč/l na 8,90 až 13,20 Kč/l). Ale od roku 2011 začaly růst, nejvíce u maďarského vína, ale nakonec se nad ně dostaly ceny slovenské. Ostatně křivky maďarského a slovenského vína se podezřele prolínají a přibližně napodobují křivku italského vína. Přitom Slovensko nemá

Obr. 7: Vývoj průměrných cen dováženého nebaleného vína v letech 2008 až 2017

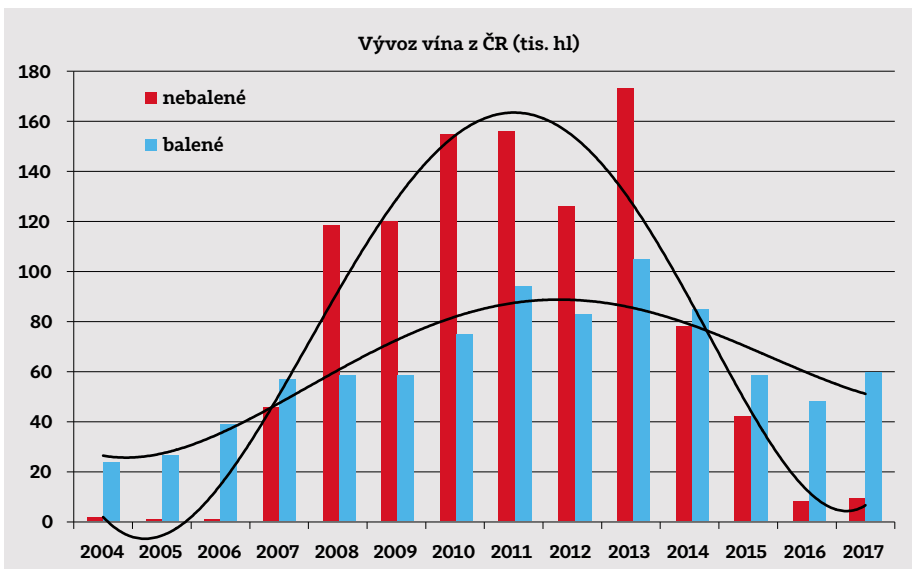
dostatek suroviny pro vlastní zásobení vínem a Maďarsko tak maximálně pro pokrytí vlastní spotřeby. V roce 2012 byla průměrná cena víceméně jednotná (rozptyl 1,40 Kč/l). V roce 2017 dosáhl cenový rozptyl mezi státy (Slovensko-Itálie) 5,20 Kč/l.

Moštových hroznů bylo v roce 2017 dovezeno 12,3 tis. tun (asi 14 % tuzemské sklizně) za 211 mil. Kč (tj. o 8 % více než před rokem a odpovídá to přibližně 86 tis. hl vína). Průměrná cena činila 17,20 Kč/kg. Hrozny dodalo především Maďarsko (5.257 tun), Slovensko (4.011 tun) a Itálie (2.011 t). Maďarské hrozny byly v průměru za 10,80 Kč/kg, slovenské za 12,70 Kč/kg a italské za 30,30 Kč/kg. Česko vyvezlo 633 tun hroznů za 9,2 mil. Kč (14,50 Kč/kg), prakticky vše na Slovensko. Je zajímavé, že v roce kdy bylo u nás málo hroznů, které se obchodovaly v průměru za 19,50 Kč/kg, se někomu vyplatilo je vyvážet za cenu o 5,- Kč/kg levněji a v celkovém objemu odpovídajícím 4,3 tis. hl vína. Je také nutné zdůraznit, že podle slovenské situační zprávy ministerstva zemědělství (2014) se od roku 2010 nevyvezly ze Slovenska žádné moštové hrozny, zatímco dle údajů ČSÚ (GRČ) je pravidelně dovážíme.

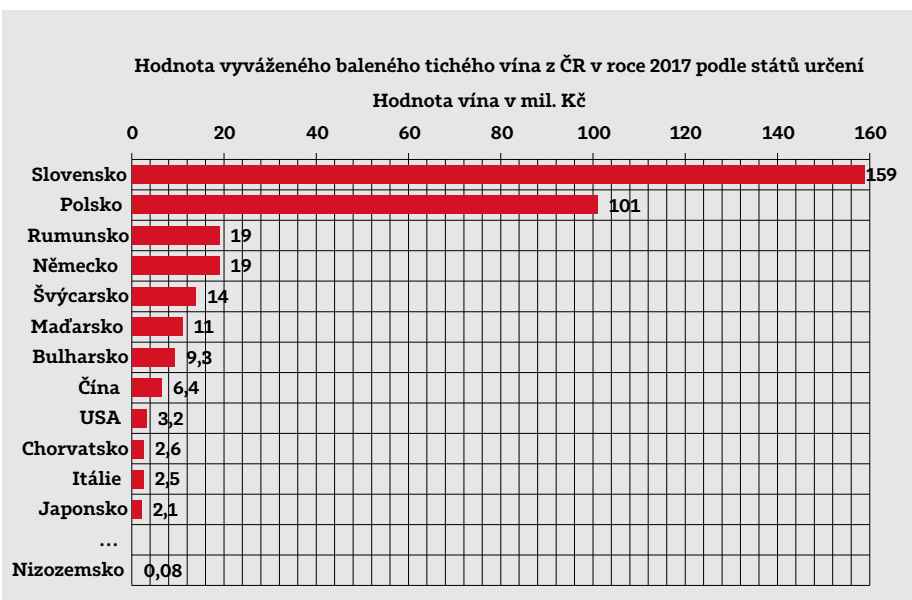
Moštů bylo dovezeno přibližně 35 tis. hl za 60 mil. Kč (17,10 Kč/l), převážně z Maďarska (30 tis. hl za 43 mil. Kč), vývoz z ČR byl prakticky zanedbatelný, až na export na Slovensko 3,8 tis. hl za 6,7 mil. Kč. Může to být výměna za nebalené víno.

Vývoz vína z ČR při meziročním srovnání množství se po třech po sobě výrazných sníženích na 61 tis. hl vína (poslední meziročně o 43 %) opět mírně zvýšil na 78 tis. hl (+ 28 %) a jeho finanční hodnota dosáhla 427 434 mil. Kč (+2 %). Z toho 42 tis. hl (+ 29 %) putovalo za 190 mil. Kč na Slovensko, 20 tis. hl (+ 47 %) za 111 mil. Kč do Polska (18,8 tis. hl baleného), 3,9 tis. hl za 20 mil. Kč do Rumunska, 2,7 tis. hl za 26 mil. Kč do Německa a 2,6 tis. hl za 12 mil. Kč do Maďarska. Do Nizozemska jsme vyvezli 49 hl za 4,8 mil. Kč. Průměrná exportní cena vína z ČR byla 55,60 Kč/l, v případě baleného vína 59,80 Kč/l (srovnejte ceny dováženého baleného vína z Francie, Chile a Itálie). Do členských zemí EU jsme vyvezli 97 % našeho objemu vývozu a 92 % finanční hodnoty.

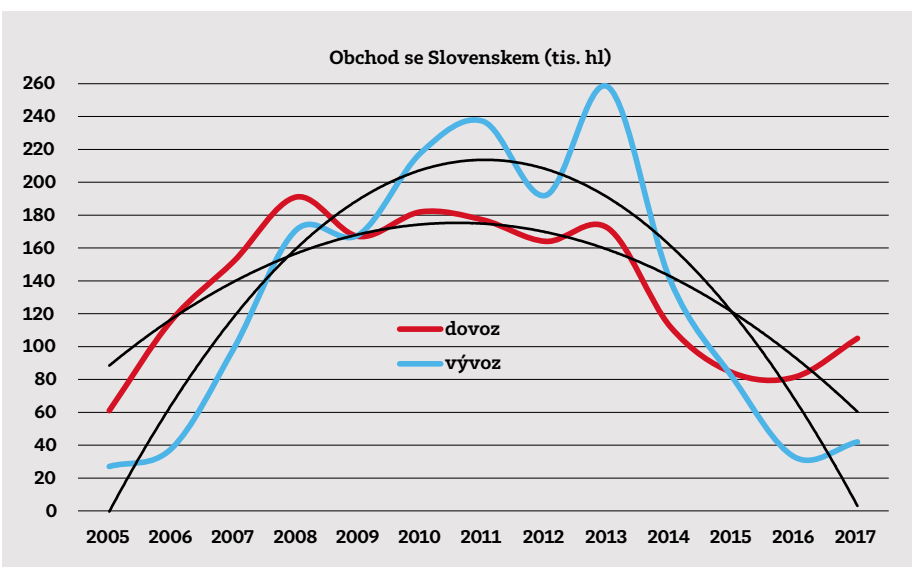
Po započtení dovozů a vývozů hroznů a moštů a jejich přepočtu na víno bylo v roce 2017 dovezeno do ČR víno v objemu 1,594 mil. hl za 5,021 mld. Kč a vý-

Obr. 8: Vývoj vývozu vína z ČR od vstupu do EU

Obr. 9: Hodnota baleného vína exportovaného z ČR v roce 2017 podle států

Obr. 10: Vývoj obchodu vínem se Slovenskem od vstupu do EU

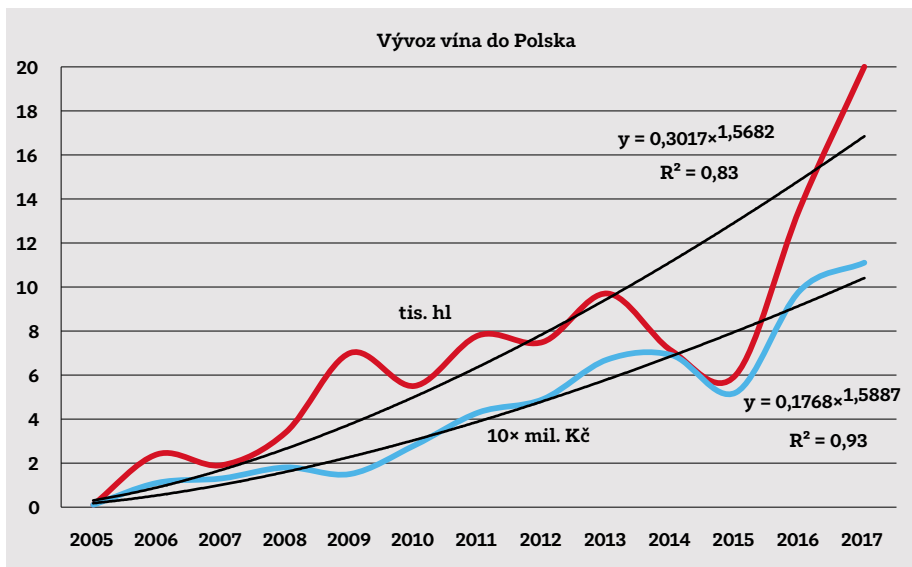
voz vína činil 86 tis. hl za 450 mil. Kč. Mezinárodní obchod v sektoru vína 2017 tak pro nás skončil ztrátou 4,571 mld. Kč a čistým dovozem 1,508 mil. hl přepočteného vína. Připočítáme-li k čistému dovozu sklizeň hroznů v roce 2016 v objemu 565 tis. hl vína, dostaneme roční disponibilní objem vína 2,073 mil. hl (bez započtení pohybů na skladech).

Meziročně se zvýšil export nebaleného i baleného vína. Export baleného vína činil 60 tis. hl za 359 mil. Kč a vrátil se tak na množství z let 2008, 2009 a 2015 (obr. 8). Téměř polovina (48 %) směřovala na Slovensko. Do Polska se vyvezlo 31 %, do Rumunska 5 %, Maďarska 4 % a Německa 3 %. Do členských zemí EU bylo vyvezeno 96 % objemu a 91 % hodnoty baleného vína.

Vývoz nebaleného vína z prakticky nulové hodnoty ještě v roce 2006 narostl v roce 2007 na téměř 50 tis. hl a v letech 2008 a 2009 se blížil 120 tis. hl. V roce 2010 se opět zvýšil na 155 tis. hl a v roce 2011 stagnoval, aby se v roce 2012 snížil a v roce 2013 zase zvýšil na těžko uvěřitelných 173 tis. hl (1/3 sklizeň hroznů v ČR). V roce 2014 se najednou snížil na necelou polovinu a v roce 2015 meziročně o dalších 45 %. V roce 2016 se meziročně snížil na 16 %, aby se v roce 2017 meziročně zvýšil o 15! Vzhledem k předcházejícímu vývoji to není normální, bude za tím něco víc než běžný korektní obchod. Je zajímavé, že se zvýšil vývoz nebaleného vína v době, kdy v ČR bylo poměrně málo vína (2010, 2011). V roce 2016 se již narovnal cena vyváženého vína - průměrná cena hroznů ze sklizeň 2015 činila 17,00 Kč/kg a průměrná cena vyváženého nebaleného vína v roce 2016 se zvýšila na 30,70 Kč/l (meziročně o 55 %) a dosáhla tak reálnou hodnotu. Někde zřejmě (v obchodu se Slovenskem) skončily podvody.

Vývoz vína byl tvořen pouze z 12,5 % nebaleným vínem (přibližně jako v roce 2016). Prakticky všechno vyvezené nebalené víno (87 %) putovalo na Slovensko. Výhodnější by byl export produktu s vyšší přidanou hodnotou. U baleného vína je také menší pravděpodobnost pančování v dovážejícím státě a tím znehodnocení značky vín z ČR. Pro trvalý růst exportu je pro nás tedy důležitější růst vývozu lahvového vína, a to i proto, že nemáme dostatek hroznů pro pokrytí tuzemské spotřeby vína.

Státy, do kterých v roce 2017 bylo vyvezeno lahvové víno z ČR s nejvyšší finanční hodnotou (mimo Nizozemsko, ▶

Obr. 11: Vývoj objemu a hodnoty vína vyváženého do Polska od vstupu do EU

kteří je tam jen pro srovnání), jsou uvedeny na obr. 9. Meziročně se výrazněji změnil vývoz do Německa a Rumunska, zajímavé je již delší dobu Švýcarsko.

V roce 2017 ČR vyvezla také 1,8 tis. hl za 5,1 mil. Kč nově sledované kategorie baleného vína v obalech nad 2 l do 10 l včetně, která dříve byla součástí nebaleného vína. Nejvíce vína v těchto obalech se vyvezlo do Bulharska (854 hl za 2,1 mil. Kč) a Rumunska (651 hl za 1,8 mil. Kč).

Z obrázku 10 je patrné, že podvodům při vzájemných obchodních vztazích se Slovenskem v komoditě víno bylo značně zamezeno. Vyměňovaný objem se začíná blížit realitě a cena vína taky. Přemrštěné objemy z let 2008 až 2013 se snížily téměř na stav z roku 2005, i když není jasné, kde se na Slovensku bere tak velký objem vína pro export. V roce 2014 jsme na Slovensko vyváželi v průměru láhev vína v ceně 50,70 Kč/l a dováželi

jsme ji za cenu 24,40 Kč/l (což v případě Slovenska nebyla reálná cena vycházející z ceny jejich hroznů). V roce 2015 činila průměrná naše vývozní cena baleného vína na Slovensko 59,10 Kč/l, ale dovozní cena byla stále nereálná 22,20 Kč/l. Vývozní cena nebaleného vína na Slovensko byla stále ještě málo reálná – 16,90 Kč/l (hrozny ze sklizně 2014 stály 15,70 Kč/kg) a zpět jsme nebalené víno odebírali za 18,50 Kč/l. V roce 2016 jsme vyváželi balené víno za 55,80 Kč/l a dováželi za naprosto směšných 19,20 Kč/l. Při dovozu tohoto vína podvody fungují nadále. Nebalené víno jsme vyváželi za průměrnou (reálnou) cenu 24,60 Kč/l a dováželi za reálných 17,30 Kč/l.

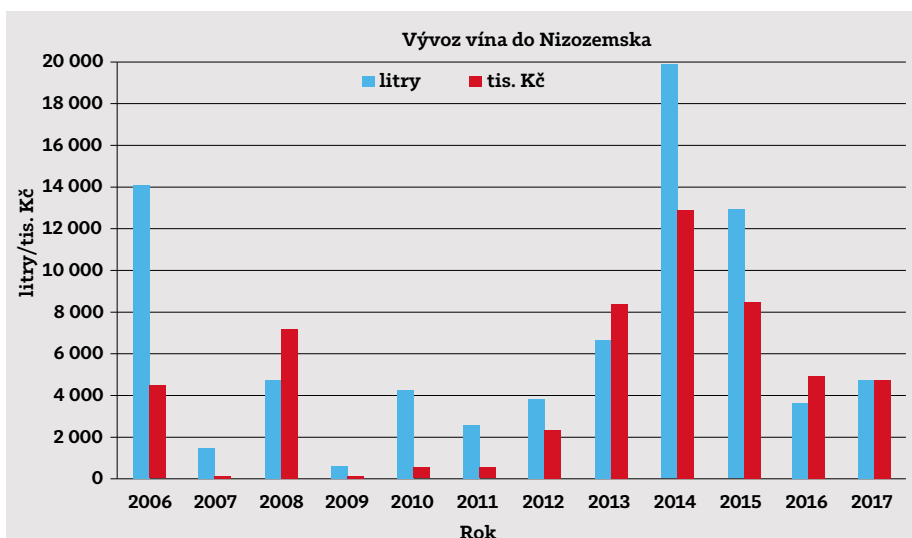
V roce 2017 jsme vyváželi balené víno za 55,40 Kč/l a dováželi za stále nereálných 27,70. Nebalené víno z ČR na Slovensko odcházelo za 16,30 Kč/l a bylo dováženo opačným směrem za 20,- Kč/l.

Takže prakticky sudové víno na Slovensku stálo 20,- Kč/l a po jeho naplnění do obalů se zhodnotilo o 7,70 Kč/l.

Od roku 2005 do roku 2013 trvale nárůstal vývoz vína z ČR do Polska. V roce 2014 i 2015 je patrný jeho pokles (obr. 11). Objem vína ale nebyl nijak velký – i když Polsko je naší druhou exportní zemí, v roce 2015 se podílelo na celkovém vývozu lahvového vína jen 10 %. V roce 2015 činila průměrná hodnota vyvezeného lahvového vína 86,60 Kč/l. Po poklesu vývozu v letech 2014 a 2015, pravděpodobně v důsledku „potravinové války“ mezi Českem a Polskem, se export v roce 2016 výrazně zvýšil a v roce 2017 tento trend dále pokračoval.

Statisticky vzato spotřeboval každý občan Polska (2017) ročně 0,5 dcl vína z ČR, ze svých 2,6 litru (OIV, 2014). Tedy něco kolem 2 % jeho roční spotřeby vína. Přesto anebo právě proto se Polsko jeví jako perspektivní trh díky společné hranici, podobné řeči a mentalitě, i rozvíjející se vinařské kultuře. Během uplynulých 13 let od vstupu obou zemí do EU se náš vývoz do Polska z praktické nuly exponenciálně zvyšuje, i když rovnice objemu vína má o něco dynamičtější růst než rovnice finančního množství. V roce 2017 bylo do Polska vyvezeno 20 tis. hl vína za 111 mil. Kč, z toho 18,8 tis. hl tvořilo balené tiché víno za 101 mil. Kč. To byla téměř 1/3 našeho vývozu baleného vína při průměrné exportní ceně 53,70 Kč/l.

Jinak je tomu u Nizozemska, na které se ČR kdysi chybně zaměřila jako na třetí trh v pořadí exportu, přitom je úplně na chvostu. Jak vyplývá z obrázku, veškerá opatření posledních let k získání trhu nejsou účinná. Za období let 2006 až 2014 nevyplývá jednoznačný trend, v období 2009 až 2014 jde o nárůst (obr. 12), ale z hodně nízké základny, takže Nizozemsko nepatří mezi našich prvních deset odběratelů vína (viz obr. 9). Průměrná cena vyvezeného lahvového vína činila v roce 2016 za litr 133 Kč a bylo vyvezeno celkem 38,1 hl, z toho 35 hl za 4,9 mil. Kč pocházelo z Champagne. Obdobně v roce 2017 z celkem vyvezených 49 hl za 4,8 mil. Kč pocházelo 38 hl za 4,6 mil. Kč z CHOP Champagne. Tichého baleného vína bylo vyvezeno 733 litrů za 80 tisíc Kč. Takže po letech podpory tohoto trhu se tam z ČR vyváží necelých 0,05 tis. hl (0,64 promile našeho vývozu) a naopak z Nizozemska dovážíme desetinasobek (0,5 tis. hl) vína. Z toho je patrná vložená investice do tohoto trhu.

Obr. 12: Vývoj vývozu vína do Nizozemska v objemu a finanční hodnotě

JIŘÍ SEDLO

Potraviny na pranýři

(falšované víno – únor)

Částečně zkvašený hroznový mošt – červený

Víno bylo falšováno nepovoleným přídatkem syntetických barviv (azorubin, patentní modř V a tartrazin) a nepovoleným přídatkem 26 % vody.

Dále bylo ve výrobku zjištěno nadlimitní množství etanolu z přidaného cukru.

Obal: plastový barel á 50 l

Množství výrobku v balení: 50 l

Výrobce: Miroslav Andráš, Jaroměřice nad Rokytnou

Distributor: Miroslav Andráš, Jaroměřice nad Rokytnou

Místo kontroly: Miroslav Andráš, "stánek na pouti", Světlá nad Sázavou (Lánecká, 58291 Světlá nad Sázavou), IČ: 47355344

Země původu: Czech Republic

Sauvignon Blanc, víno bílé polosuché, č.š. VI1 005706

Víno bylo falšováno nepovoleným přídatkem syntetického aroma.

Šarže: VI1 005706

Výrobce: VINECO – Vinné sklepy Chomutov s.r.o., Lipská 2023, 430 03 Chomutov

Dovozce: GOSMIT s.r.o., Mostní 747, 27801 Kralupy nad Vltavou

Místo kontroly: VINECO – Vinné sklepy Chomutov s.r.o., Lipská 2023, 43003 Chomutov)

IČ: 25001477

Země původu: Moldova

MUŠKÁT MORAVSKÝ, Víno moravské zemské, CHZO, suché, země původu ČR, alk. 12,5 obj. %

Ve víně byl zjištěn nepovolený přídatek 22 % vody.

Obal: nerezový KEG sud

Množství výrobku v balení: 50 l

Výrobce: Plněno v: Morávia víno, spol s.r.o., 696 21 PRUŠÁNKY 777, IČ: 26290090

Místo kontroly: Morávia víno, spol. s r.o., Podsedky 777, 696 21 Prušánky, IČ: 26290090

Země původu: Czech Republic

Moravský burčák

Chráněný tradiční výraz "burčák" byl použit pro produkt, který nebyl vyroben z hroznů sklizených na území České republiky.

Obal: PET lahev

Místo kontroly: Richard Tóth, Praha (K Austisu, Praha), IČ: 64440257

Země původu: Czech Republic

Ze zahraničí

Zákaz sorbanu vápenatého (E 203)

V Úředním věstníku EU bylo publikováno nařízení Komise (EU) 2018/98, kterým se od 12. srpna 2018 zakazuje pro potraviny použití sorbanu vápenatého (E 203) v EU. Pozn: Pro víno byl a je dále povolen pouze sorban draselný.

ZPRAVODAJ PK ČR 8/2018

Ryzlink červený je povolen i ve Falci

Ryzlink červený, který byl selektován v Institutu šlechtění VŠ Geisenheim od roku 1991, byl v roce 2014 přihlášen do státních (spolkových) odrůdových zkoušek. Existuje celkem pět klonů k dalšímu množení, které byly již v roce 2003 povoleny a v praxi využívány ve vinařské oblasti Hessen. Registrací ve Spolkové odrůdové knize pro zemi Porýní-Falc je tato odrůda schválena k produkci kvalitního vína v Německu a v nejbližší době bude zapsána i v registru EU pod číslem 855.

DDW/2. 2. 2018/JS

Inovace: rozložitelné hranaté sudy

Výrobce v Bellheim v Porýní-Falci vyrábí hranaté sudy, protože jak říká, kulaté sudy se uvnitř špatně opracovávají. Rovné dužiny sudu jsou vzájemně spojeny sešroubovanými nerezovými profily. Dno je čtvercové, výška sudu může být různá podle přání. Dřevěné dužiny tohoto sudu barrique je možné po opotřebování rychle vyměnit, což je právě jeho největší výhoda. Také ožehnutí lze provést u každé dužiny jinak, podle přání. Produkt je patentován a nazývá se „rebarrique“. Cena ještě není stanovena, více na www.rebarrique.de.

DER WINZER/J. HUMMER/22. 02. 2018/JS

Ve Švýcarsku byla v roce 2017 nejnižší sklizeň hroznů od roku 1978

Pozn.: Na rozdíl od Česka se Švýcarsko vrátilo až do roku 1978. V ČSSR byl zatím, a snad ještě dlouho zůstane, rok 1985, kdy se prakticky nic nesklízelo v důsledku zimního mrazu.

V roce 2017 bylo ve Švýcarsku sklizeno 790 tis. hl vína (v ČR z větší plochy 605 tis. hl). Znamená to přibližně meziroční snížení o 27 %, meziroční postižení bylo v jednotlivých vinařských oblastech o 19 % až 28 %. Důvodem pro snížení výnosu byly jarní mrazy v dubnu a krupobití v srpnu. Ale také suché a léto s nadměrnými teplotami a dřívější sklizeň.

Ve Švýcarsku je evidováno 14.750 ha vinic, průměrná spotřeba vína se pohybuje kolem 1 mil. hl. Sklizeň v roce 2017 byla již čtvrtá z posledních pěti let, kdy nebyl sklizen alespoň 1 hl vína.

DER WINZER/16. 2. 2018/JS

Spotřeba vína v Rakousku v roce 2016

V roce 2016 bylo v Rakousku zkonsumováno téměř 2,5 mil. hl vína (asi o 20 % více než u nás). Činí tak v průměru 28,5 l/osoba/rok. Z toho 57 % se spotřebuje v gastronomii, 38 % v domácnostech a 5 % zakoupili turisté.

Spotřeba vína v domácnostech od roku 2008 klesá. Zvláště klesá spotřeba rakouského vína v důsledku nižších sklizní a narůstá spotřeba vína z dovozu. Z hlediska finančního vyjádření je ale spotřeba rakouského vína stabilní. Podíl rakouského vína tvoří na spotřebovaném objemu 72 % a 78 % na vynaložených financích. Domácnosti nakupují víno stále častěji v supermarketech, a to co do objemu i hodnoty, stejně v rakouských jako i zahraničních vín. Supermarkety se nyní podílí na zásobování domácností ze 73 – 74 %, přičemž prodej

rakouských vín tvoří 46 – 47 % a dovezená vína 26 % objemu a 18 % hodnoty. Prodej ze dvora je poměrně stabilní a tvoří 20 % v objemu a 21 % v hodnotě. Ostatní nákupní zdroje (specializované obchody, vinotéky atd.) se podílí na množství 7 % a na hodnotě 15 %, jejich význam trvale klesá. Prodávají 5 % tuzemského vína a 2 % zahraničního co do objemu a 11 % rakouského a 4 % dovezeného vína ve finančním vyjádření.

V posledních pěti letech se jeví prodej v maloobchodu (supermarkety) poměrně stabilním s mírným růstem prodeje rakouského vína. Nyní tvoří rakouské víno 56 % prodaného objemu a 69 % hodnoty oproti 44/31 % vína dovezeného. Podle barvy mírně, ale plynule stále narůstá prodej bílého vína na úkor červeného, růžové se stabilizovalo na 3 %. Prodej bílého činí v objemu 57 % a v hodnotě 52 %, červené 40/45 %.

V gastronomii hraje víno jako prostředek k získávání příjmu a image důležitou roli. V roce 2016 bylo v gastronomii zkonsumováno 1,4 mil. hl vína (pro srovnání je to dvojnásobek roční produkce ČR). Podíl rakouského vína v roce 2016 činil 90 % objemu a 88 % hodnoty, přičemž trend je k nahrazování vína z dovozu, které již nyní činí jen 10 % objemu.

Průměrné ceny vína v roce 2016 byly v závislosti na způsobu prodeje následující:

- při prodeji ze dvora 4,57 €/l za plynule mírně stoupajícího trendu;
- v maloobchodu
 - rakouské víno: 4,26 €/l, trend stoupající;
 - zahraniční víno: 2,97 €/l, cena stabilizovaná;
- ostatní prodejci (specializované obchody, vinotéky)
 - rakouské víno: 9,07 €/l, trend silně rostoucí;
 - zahraniční víno: 11,67 €/l, trend plynule klesající.

V maloobchodu narůstá prodej v novém rozpětí 3,50 až 6,49 €/l, zatímco ▶

v cenovém rozpětí 1,50 až 3,49 €/l zájem klesá. Nejlevnější kategorie vín pochází ze zahraničí.

PODLE JAHRESBERICHT 2017, ÖSTERREICH WEIN MARKETING GMBH, ZPRACOVAL JIŘÍ SEDLO

Zdravotnické organizace požadují stanovení harmonizovaných pravidel pro uvádění výživových údajů na alkoholu, předložily i vlastní návrhy značení

Zdravotnické organizace Výbor evropských lékařů (CPME) a European Alcohol Policy Alliance požadují po EK, aby stanovila jasná a harmonizovaná pravidla pro producenty alkoholických nápojů stran uvádění výživových údajů na etiketách alkoholických nápojů. Organizace se obávají možného střetu zájmů u některých politiků, kteří byli dříve zapojeni do alkoholové lobby (jmenovaly současnou DE ministryni zemědělství Klöcknerovou nebo zemědělskou poradkyni FR prezidenta Brouilletteovou). European Alcohol Policy Alliance představila vlastní návrhy značení výživových hodnot pro víno, tvrdý alkohol a pivo. Cena by byla 83 centů za lahev (v případě tisku 1500 etiket).

ZDROJ: ZPRAVODAJ PK ČR 9/2018

Irsko oznámilo minimální jednotkovou cenu za gram alkoholu

Irský ministr zdravotnictví 6. února 2018 oznámil, že do zákona o veřejném zdraví bude vnesena minimální jednotková cena 0,10 € za gram alkoholu. Tato cena může být zvýšena jen ministerskou vyhláškou. V prvních třech letech od uplatnění opatření by nemělo dojít k navýšení ceny. Cílem zákona je snížit spotřebu alkoholu na obyvatele na 9,1 litru čistého alkoholu do roku 2020. S opatřením jsou spojena i nová pravidla např. pro reklamu a povinné uvádění zdravotních varování na etiketách.

ZPRAVODAJ PK ČR 8/2018

Obaly čokolád bez obrázků a daň na colu. Chile má nejprísnejší zákony proti nezdravým potravinám

Santiago de Chile – Televize nesmí během vysílání dětských pořadů vysílat

reklamy na nezdravé jídlo a na obalech sladkých potravin nesmějí být obrázky. Regály supermarketů v Chile vypadají jinak, než bývá zvykem v Evropě. Z obalů čokolád a sladkostí zmizely barevné postavičky s vysmátými obličejí. I na krabicích s cereáliemi Nesquik chybí známý zajíc lákající malé zákazníky na zdravou snídani. Zdravá ve skutečnosti není. A tak místo barevných lákadel musí mít všechny obaly černé varovné boxy s upozorněním, že nabízený produkt obsahuje příliš cukru, soli nebo kalorií. Jsou to téměř dva roky, co v Chile vstoupil v platnost zákon stanovující pravidla pro design obalů nezdravých potravin. Podle něj nesmí reklama na takové potraviny cílit na děti. Na sladké limonády včetně Coca-Coly je uvalena 18procentní daň a v televizi během dětských pořadů nesmí běžet reklamy na nezdravé jídlo.

Zákon dále zakazuje prodávat zmrzlinu, čokoládu nebo chipsy ve školách. Příští rok se na tyto potraviny nebude přes den smět vysílat reklama v televizi vůbec. Chilská vláda se tím snaží bojovat proti rostoucí obezitě populace a především malých dětí. Chile je podle Světové zdravotnické organizace (WHO) jednou z nejvíce ohrožených zemí rizikem, které představuje rozšiřující se obezita mezi dětmi i dospělými.

Doktor proti potravinářským korporacím

Válku nezdravému jídlu v zemi vyhlásil senátor a bývalý lékař Guida Girardiho. "Byla to tvrdá partyzánská válka," přiznal viceprezident chilského Senátu, který s prvními návrhy zákona přišel už před deseti lety. "Lidé mají právo vědět, co tyto potravinářské společnosti dávají do tohoto odpadu, a tato chilská legislativa je, myslím, pro lidstvo obrovským přínosem." Girardi bojoval s potravinářskými firmami už od roku 2006, kdy například týdně protestoval před prezidentským palácem proti vetování předchozího návrhu zákona, kterým podle něj prezident Sebastián Piñera zničil zdraví celého národa. Tento chirurg nechodí pro silné výrazy daleko. Veřejně například nazval velké potravinářské firmy "pedofily 21. století". "Cukr zabíjí víc lidí než terorismus a dopravní nehody dohromady," citují jeden z jeho slavných výroků v americkém listu New York Times. "Je to jed naší doby," myslí si.

Lobby potravinářských firem byla ale natolik silná, že schválení zákona

dokázala oddalovat takřka deset let a ve dvou případech musel Senát své zasedání kvůli tlaku zájmových skupin přerušit. Některé společnosti jako například nadnárodní PepsiCo, která vyrábí sladké limonády, ovocné džusy nebo slané lupínky, se dnes s chilskou vládou soudí. Předpisy, kterým podléhá podoba obalů, podle nich porušují jejich duševní vlastnictví. Ke zdárnému cíli dovedl Girardi svou snahu především proto, že stupeň obezity mezi Chilany začal být alarmující. Podle chilského ministerstva zdravotnictví trpí obezitou nebo alespoň nadváhou tři čtvrtiny obyvatelstva. V roce 2016 dosáhly náklady na léčbu obezity 800 milionů dolarů, což tvořilo 2,4 procenta všech výdajů na zdravotní péči v zemi. Do roku 2030 by mohly tyto náklady podle odhadů analytiků tvořit až 4 procenta všech zdravotních výdajů.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: SIMONA FENDRYCHOVÁ, 12. 2. 2018

Strach z GDPR

Protože se napříč EU objevuje strach z nové právní úpravy na ochranu osobních údajů, která je známá pod zkratkou GDPR, vydala Komise 24. 1. 2018 pokyny, jež mají podle ní umožnit bezproblémové uplatňování nových pravidel. Komise pro lepší pochopení nových pravidel zřídila také internetovou stránku dostupnou ve všech jazycích EU, jež obsahuje často kladené dotazy, praktické příklady a internetové odkazy:

[HTTPS://EC.EUROPA.EU/COMMISSION/PRIORITIES/JUSTICE-AND-FUNDAMENTAL-RIGHTS/DATA-PROTECTION/2018-REFORM-EU-DATA-PROTECTION-RULES_CS](https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_cs)

Návrhy pro řešení nekalých obchodních praktik budou předloženy v dubnu 2018

Komise vypracovala „posouzení dopadů plánované legislativy pro potravinářsko-dodavatelský řetězec“, dokument byl předán k diskusi do Výboru EK pro kontrolu regulace. Výbor má do konce února předložit svá doporučení a stanoviska. Komisař Phil Hogan uvedl, že by návrh legislativy pro řešení nekalých obchodních praktik měl být předložen do konce dubna 2018.

ZPRAVODAJ PK ČR 8/2018

ČR má problémy s čistotou ovzduší

ČR, Německo, Španělsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko a Velká Británie mají problémy s čistotou ovzduší a hrozí jim žaloba před Soudním dvorem EU. Státy čelí řízení o nesplnění povinnosti kvůli překračování dohodnutých limitů. Dne 30. 1. 2018 proběhl ministerský summit na téma kvality ovzduší a Komise představila nová opatření, jež by mohla dotčeným státům pomoci dodržovat environmentální předpisy.

ZDROJ: GOO.GL/GQ3EZI

Statistická ročenka Zemědělství, lesnictví a rybářství, kterou v uplynulém roce vydal Eurostat, uvádí, že třetinu pracovníků zemědělství tvoří ženy

Hranice 40 % byla překročena v pěti členských státech: Rakousku (45 %), Rumunsku (43 %), Polsku, Řecku a Slovinsku (shodně po 41 %). Oproti tomu v Dánsku představují ženy mezi pracovníky v zemědělství jen jednu pětinu a v Irsku dokonce pouze 12 %. Česká republika se s 29 % podílem řadila mezi země mírně podprůměrné.

ZDROJ: STATISTIKA & MY, 01/2018

V roce 2017 bylo v Německu prodáno 93,5 mil. hl piva, což bylo o 2,5 % méně než v roce předchozím

Přímo v Německu bylo spotřebováno 79,2 mil. hl. Na konci minulého roku u našich západních sousedů fungovalo více než 1,4 tis. pivovarů.

Více na <http://bit.ly/2s7zzQv>.

ZDROJ: STATISTIKA & MY, 02/2018

Francie zakáže velké slevy na potraviny

Francie zakáže velké slevové akce při nákupu potravin, například typu „dva za cenu jednoho“. Vláda tím chce především zajistit lepší příjmy francouzským zemědělcům. S návrhem, o němž se dá předpokládat, že bude parlamentem schválen, přišla týden poté, co se lidé v obchodech poprali kvůli zlevněné nutelle. Vláda chce zamezit slevám na potraviny nad 34 procent, takže obchody budou dál moci nabízet slevové akce typu „tři za cenu dvou“.

Ministr zemědělství Stéphane Travert argumentuje, že opatření ocení nejen dodavatelé, kteří by mohli do-

stat více zapláceno, ale i maloobchodníci, kteří „budou moci snížit marže na jiné výrobky“. Podle Traverta by také zákon mohl dopomoci k menšímu plýtvání potravinami. Jak ale upozornila agentura Reuters, prezident Emmanuel Macron se tím zpronevřuje svým předvolebním slibům, neboť se stavěl za liberalizaci ekonomiky. Na druhou stranu, zemědělci jsou ve Francii početnou a vlivnou voličskou skupinou.

Poprali se kvůli nutelle

Francouzská vláda návrh zákona představila jen pár dnů poté, co obchodní řetězec Intermarché vyhlásil slevu na oblíbenou čokoládovo-oříškovou nutellu. Balení po 950 gramech nabízel za čtvrtinovou cenu a lidé se jen hrnuli. Především ve východní Francii nastaly v obchodech tlačence a rvačky. U některých musela zasahovat policie. Ačkoliv prodejce podle agentury AP neporušil cenové předpisy, věci se začal zabývat úřad pro ochranu spotřebitele. Minulý týden pak nastala podobná situace v supermarketu stejného prodejce v Métách. To byly o 70 procent levnější dětské pleny.

ZDROJ: PRÁVO, AUTOR: REI, 5. 2. 2018